

TULOEROT JA TYÖNTEON KANNUSTIMET

Väitöskirjatutkija Joonas Ollonqvist analysoi, miten eläköitymispäätös reagoi kannustimien muutokseen. Hän sai Yrjö Jahnssoonin säätiöltä 25 000 euron apurahan.

Joonas Ollonqvist on väitöskirjatutkija Turun kauppakorkeakoulun taloustieteen laitoksella. Hänen väitöskirjansa käsittelee tuloeroja ja työnteon kannustimia Suomessa. Väitöskirja koostuu näitä aiheita käsittelevästä neljästä artikkelista. Hän on tutkinut, mitkä tekijät ovat myötävaikuttaneet tuloerojen kehittymiseen ja miten verotus ja tulonsiirrot vaikuttavat työn vastaanottamisen kannustimiin.

PARHAILLAAN Ollonqvist työstää väitöskirjan viimeistä artikkelia, jossa hän tutkii vuonna 2005 toteutetun eläkereformin vaikutuksia ihmisten eläköitymispäätöksiin.

”Vuoden 2005 eläkereformi muutti taloudellisia kannustimia lykätä eläköitymistä ja meitä kiinnostaa, miten erilaiset ihmiset reagoivat näihin muutoksiin. Erityisesti pyrimme selvittämään, onko terveydellä tai terveyseroilla ollut vaikutusta näihin reaktioihin.”

”Tutkimus on luonteeltaan empiirinen ja se suoritetaan poikkitieteellisenä yhteistyönä talous-, sosiologi- ja väestötieteiden kesken. Tutkimuksessamme hyödynnämme laajaa rekisteriaineistoa ihmisten eläkekattumista, eläköitymisestä, terveydentilasta, tuloista ja muista taustamuuttujista,” väitöskirjatutkija tarkentaa.

OLLONQVISTIN tutkimus osallistuu ajankohtaiseen työuriin ja eläköitymisestä käytävään keskusteluun ja on tärkeä erityisesti politiikkareformia mietittäessä.

”Aiempien tutkimusten perusteella tiedämme ihmisten reagoivan taloudellisiin kannustimiin, jos he vain ovat tietoisia niistä. Meidän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää vaikuttaako terveydentila siihen, miten ihmiset reagoivat kannustimien muutoksiin. Poliittikkareformien kohdalla tutkimus antaa tietoa, pitäisikö esimerkiksi ihmisten erilaiset terveydentilat ottaa paremmin huomioon. Tämän lisäksi tutkimus tarjoaa tietoa laajemmin siitä, miten terveydentila vaikuttaa ihmisten päätöksentekoon.”

Joonas Ollonqvist haluaa saattaa tohtoriopinnot kunnialla loppuun ja jatkaa senkin jälkeen tutkimus-orientoitunutta työtä.

MYÖS vapaa-aikana väitöskirjatutkijalla riittää tekemistä. ”Yksivuotias poikani pitää aika hyvin huolen siitä, ettei vapaa-ajalla olisi tekemisen puutetta. Varsinaisina harrastuksina minulla on juoksu, uinti ja keilaus. Etenkin juoksu on ollut siitä hyvä, että sitä olemme voineet poikani kanssa tehdä yhdessä. Minä juoksen ja hän ihailee maisemia rattaista”, Ollonqvist kertoo.

PIKKUKESKOSTEN KOGNITIIVINEN KEHITYS

Tohtoritutkija Virpi Vuontela tutkii pikkukeskosina syntyneiden lasten kognition aivomekanismien erityispiirteitä, kehitystä ja yhteyksiä koulumenestykseen. Yrjö Jahnssoonin säätiö myönsi hänelle 18 400 euron apurahan.

Jopa puolet pikkukeskosena syntyneistä lapsista tarvitsee kehityksellistä tukea tai erityisopetusta koulussa oppimisvaikeuksien vuoksi.

”Pikkukeskosina syntyneiden lasten mahdollisuudet selviytyä alkuvaiheen ongelmista ovat jatkuvasti parantuneet, mutta myöhäisongelmina heillä ilmenee usein kognitiivisen kehityksen häiriöitä, joiden ilmaantuvuutta ei ole pystytty ehkäisemään. Näitä ongelmia ilmenee myös esikouluikässä normaalitasoisesti suoriutuvilla lapsilla, joilla ei ole havaittu merkittäviä poikkeamia alkuvaiheen aivojen rakenteellisessa magneettikuvauksessa”, selvittää Vuontela tutkimuksen taustaa

TUTKIMUKSESSA selvitetään 7,5-vuotiaana tutkittujen, erittäin ennenaikaisina (<28 raskausviikkoa) syntyneiden lasten kognition aivomekanismien toiminnan kehityksellisiä muutoksia, kun lapset ovat saavuttaneet 12 vuoden iän. Yhteyksiä pyritään löytämään aivotoininnan muutosten ja kognitiivisen suoriutumisen välillä.

Tutkimus toteutetaan yhteistyössä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin (HUS) Lasten ja nuorten sairaalan lastenneurologien ja neonatologien kanssa Aalto yliopistossa ja Helsingin yliopistossa toimivassa tutkimusryhmässä.

Tutkimusryhmä on havainnut, että pikkukeskosina syntyneet lapset aktivoivat heikosti tarkkaavaisuudelle ja työmuistille tärkeää otsalohkon ja päälaenlohkon aivoalueiden muodostamaa hermoverkkoa.

”Pikkukeskosina syntyneiden lasten toiminnalliset yhteydet työmuistia tuke-

Tutkijan työn vastapainona Virpi Vuontela liikkuu luonnossa ja harrastaa tanssia.

vien aivoalueiden välillä poikkesivat myös merkittävästi toiminnallisista yhteyksistä, joita havaittiin täysiaikaisina syntyneiden lasten aivoalueiden välillä työmuistitehtävien suorituksen aikana”, kertoo Vuontela tutkimusryhmän havainnoista.

TUTKIJANURAN valinnasta Vuontela kertoo: ”Tutkimustyö alkoi kiinnostaa maisteriopintojen loppupuolella, kun tein graduani Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan farmakologian osastolla tutkimusryhmässä, joka selvitti addiktion mekanismeja farmakologisin tutkimusmenetelmin. Kun polku neurotieteiden maailmaan oli näin avattu, oli luonnollista hakeutua valmistumisen jälkeen tutkimustyön pariin.”

VUONTELAA on kiinnostanut tutkimus, jossa selvitetään käyttäytymisen taustalla olevien kognitiivisten prosessien aivoperustaa.

”Sen vuoksi tuntui suorastaan onnenpotkulta, kun juuri valmistumisen jälkeen avautui tutkijanpaikka lääketieteellisessä tiedekunnassa fysiologian osastolla toimivassa, professori Synnöve Carlsonin johtamassa tutkimusryhmässä, jossa tutkimus painottui tarkkaavaisuuden ja työmuistin aivomekanismeihin ja niiden kehitykseen sekä aivojen muokkautuvuuteen. Erityisen hienoa oli se, että tässä ryhmässä tutkimusta tehtiin useita erilaisia menetelmiä monipuolisesti hyödyntäen. Sillä tiellä olen vieläkin ja tutkimus jatkuu edelleen.”